

WYCHODZI CODZIENNIE.

Przedpła wynosi we Lwowie rocznie 18 zł. — półrocznie 9 zł. — kwartalnie 4 zł. 50 ct. — miesięcznie 1 zł. 50 ct.

Numery kosztuje 10 centów.

Reklamy redakcja nie bierze.

DZIENNIK POLSKI

Przedpła i ogłoszenia przyjmują we Lwowie:

Biurowi Administracji „Dziennika Polskiego” przy ulicy Syksturowej 1. 2. w domu p. Bernsteina; we Wiedniu: Hausler, Frankfurcie p. M. Berlin, Lipsku, Bazyle, Szwajcarii i Wrocławiu p. H. Rosenstein et Vogel; we Wiedniu A. Opekk R. Mosse Kötter i Spt.; w Warszawie Reichman et Friedler Biuro ogłoszeń; w Paryżu pułkownik Raczkowski Faubourg Poissoniere 23. Ogłoszenia przyjmuje Agencja p. Adama Ciborowskiego Rue Clemenat 4 Paris.

Lwów 16. lutego.

Od osoby, obznajomionej ze stosunkami petersburskimi otrzymujemy pismo następujące:

Przemówienie Skobielewa dnia 24. stycznia na uroczystościach w rocznicę zdobycia twierdzy tatarskiej Geok-Tepe... Przemówienie Skobielewa dnia 24. stycznia na uroczystościach w rocznicę zdobycia twierdzy tatarskiej Geok-Tepe...

A wiek i stanowisko uprawnia. A zachodziła tu tem większa potrzeba słowa odważnego i rozumnego, że nieszczęśliwym przypadkiem oddano głos decydujący w tym względzie żywołam najwstęczniejszym w kraju, a agitacje człowieka, który propagandę czynił za cel sobie postawił, przygotowywał masy ortodoksów do przyjęcia uchwał zgromadzenia...

Wobec więc tego wszystkiego, jako przyszli obywatele kraju i wierni synowie Polski, czujemy się w obowiązku zaprotestować przeciw uchwałom, które najniebezpieczniej sprzeciwiać się będą naszym najżywczej potrzebom narodowym...

Kraków 14. lutego 1882.

Polpis] Lwacy Agastino, Henryk Bernmann, Maksymilian Bett, Gustaw Blatt Jakob B.k. Emil Eilenzschutz, Słomon Fischler, Adolf Fischler, Józef Gleitzmann, Adolf Gross, Salomon Gross, Samuel Goldmann, Feliks Natan Glikson, Zygmunt Herbst, E. Hoffmann, Rudolf Hummerschlag, Henryk Juddikiewicz, Izak Janzer, Maurice Korsh, Szymon Lerner Arnold Landau, Emil Man, Maksymilian Mosler, Hilary Majkowiec, Maurice Mandelbaum, Izak Norimann, Jakob Orstein, Maurice Pitzele, Izidor Reben, Wilhelm Reben, Józef Rost, Wilhelm Reichmann, Henr k Rosenblit, Maurice Schmal, Jakob Spitzel, Izidor Taubenthal, Bernard Wasz-hel, Samuel Winkler, Feliks Markowicz, Feliks Silberfeld, Maksymilian Witlin.

Z Koła polskiego.

Wiedeń 13. lutego. Głównym przedmiotem obrad Koła poselskiego na wczorajszym jego posiedzeniu było rozważenie: jaki i w jakim kierunku wziąć udział w ogólnych rozprawach nad budżetem, które się dzisiaj rozpoczynają i cztery dni bez przerwy trwać będą...

Leż zaraz na początku posiedzenia Koła jeszcze przed obradą co do udziału posłów polskich w rozprawach ogólnych nad budżetem, poruszyli posłowie Hausner i Chrzanowski sprawę inną. Mianowicie przedstawili: że ministerstwo handlu nie zdecydowało się jeszcze, w jaki sposób rząd ma budować drogę żelazną tak zwaną „transwersalną”...

Następnie deput. poseł Rajski przedłożył nadeslaną na jego ręce petycję Rady powiatowej w Rudkach do Koła poselskiego polskiego o poparciu uprawnienia języka polskiego na Szląsku. Po odczytaniu tej petycji, przewodniczący Grocholski przedstawił obszernie, a poufnie, jakie starania i kroki o przyznaniu praw należnych językowi polskiemu na Szląsku, czynił dotychczas prezydium Koła w skutek poprzednich uchwał Koła...

W rozprawach, które się nad tym przedmiotem rozwinęły, brali udział posłowie: Mierozzo-

wski, Chrzanowski, Czartoryski i Splawiński; wszyscy przemawiali w tym kierunku, aby rozważyć jakimi środkami można byłoby skutecznie poprzeć i przeprowadzić przyznanie językowi polskiemu należnych mu praw na Szląsku. W rezultacie tych rozpraw Koło postanowiło, aby sprawę tę rozprawać na najbliższym posiedzeniu Koła po rozprawach ogólnych nad budżetem.

KORESPONDENCJE.

Z nad granicy moskiewskiej.

Od prawa „Nowej Prziśni.” — Stosunki wewnętrzne w Rosji. — Wzmocnił onie atropy granicznej.

Od kilku dni N. fr. Presse zamieszcza w sprawie agitacji moskiewskiej w Galicji artykuły wstępne i korespondencje ze Lwowa, w których z całą wsiekiłością na Polaków napada, przypisując im wyłączną winę tych wypadków. To zarówno niecie, z honorum publicystyki niezgodzące się postępowanie tego organu; nie powinno jednak nikogo zadziwiać. Broniąc moskolewów galicyjskich, równocześnie i siebie centraliści bronii. Szajka ta, której N. fr. P. reprezentuje, odgrywa przecież tę samą rolę w niemieckich krajach koronnych, co moskolewowie we wschodniej Galicji. Pomijam, że centraliści od kilku dziesiątek lat biorąc niby ruski naród pod swoją obronę przeciw Polakom, właśnie tę agitację antaustriacką zwyli i wypełnieowali. Ale czy obecnie centraliści jawnie nie agitują przeciw Austrii? Cóż bowiem znaczą uorganizowanie niemieckiego „Scholarverein”, na który w Frankfurcie, Berlinie i innych miastach niemieckich talary składają? Zeszłego roku burmistrz Frankfurtu wezwał mieszkańców tego grodu do składek na rzecz tego stowarzyszenia. W odezwie powiedział: „In unseren (?) Ostmarken sind unsere Brüder hart bedrängt. Czy Akasok inaczej o Hercegowińczykach i Serbach mówi? Na zesłodzonych szjadzie strzelckim w Monachium, jeden pangiermanista odpowiadając na toast austriackich strzelców wyrekł: „In Oesterreich ist eine traurige Zeit für unsere Stammesgenossen herangebrochen, a wręczając się do strzelców austriackich dodał: „Aber wisst, hinter Euch stehen Wir. In Deutschland sind Euch noch gute Brüder und verlässliche Freunde.” Panowie z *Notaj Prziśni!* czyście raz przynajmniej głos podnieśli, aby tych pieniędzy, które od przeciwników Austrii, bo reklamujących was dla Cesarstwa niemieckiego, pochodzą, nie przyjąć? Czyż wy, pisząc ciałe, że w skutek wewnętrznej polityki austriackiej sojuszu z Niemcami może być zerwany, nie wypowiedziacie waszego *via de ideria!* Czy to wszystko rzeczywiście tak niewinne? Cóż wreszcie znaczą głosy takich przusofłów jak Schönerer, których, dzięki waszej agitacji, młodzież akademicka niemiecka obawia? Z rzadem dzisiajszym się nie zgodzicie, dobrze. Ale za to ustawicznie wynosicie wasz patriotyzm, wasze przywiązanie do dynastji Czarzyńca nie wy wpływli na niemiecką młodzież akademicką, aby zeszłego roku przy uroczystości żałobnej następcy tronu udziału nie brała? Tumaniliście także wtedy ludność mniejszych miast niemieckich, aby się od wszelkiego żywego objawu lojalności wstrzymały, „In Anbetracht der gedrückten Stimmung der Bevölkerung. (Słowa N. fr. Pr. i *Wasch: Zig!*) Gdzież wasz patriotyzm, gdzie wasze przywiązanie do dynastji!

„Uderz w stronę, a nożyce się odezwa.” Bronicie

Zjazd rabinów.

Młodzież starozakonna uniwersytetu jagiellońskiego ogłasza co następuje: Według doniesienia *Dziennika Polskiego* nr. 35 zbiera się dnia 14. lutego we Lwowie synod rabinów galicyjskich, mający stanowić o najważniejszych kwestjach wyznaniowych, a uchwały jego stać się mają podstawą uregulowania wewnętrznych stosunków gmin starozakonnych w Galicji. Młodzież starozakonna uniwersytetu Jagiellońskiego z bólem zauważa, że w chwili, gdy rozstrzygnąć się mają sprawy takiej doniosłości, jak reforma gmin wyznaniowych (starozakonnych), projekt założenia wydziału teologicznego przy jednym z uniwersytetów krajowych, a zatem gdy się ma decydować o oświecie przyszłych pokoleń, żaden z tych się nie odezwał, których od odpowiedzialność wobec narodu do tego obowiązuje,

Z teki aktora prowincjonalnego

I.

Benefis Stasia.

(Dokończenie)

Następnie przespiewano „Krakowiaków i Górali”, w których Stas grał Bryndusa i bez niego zrobiono próbę z prozy, beneficjent spieszył się do miasta, obojęc resztę domów i dalej karłować nieszczęśliwą publiczność.

— Józek! — krzyknął na maszynistę — pamiętaj o skrzyniach! — A ty, Mortku — zwrócił się do dyktora, dostarczającego rekwizywów na przedstawienie, nie zapomnij: dwaściana cycznych prześcierań, sukno czarne z kościolą i zbroję od intruzów. — Ale, ale! dyrektorze! funt białego ognia bengalskiego.

Po wydaniu tych dyspozycyj ulotnił się Stas, a my kończyliśmy próbę z „Krakowiaków”.

Przed godziną 5. po południu przyszedłem do teatru i zastałem Stasia, zajętego przygotowaniem do spektaklu.

Na scenie leżały pozbijane łąty w kształcie ram, na których Stas przybił tekturowego konia, pomalowanego na biało. Nieszczęsnym ten bohoham, pedzła beneficjenta, miał przedstawiać rumaka, na którym Sobieski pobił Turków pod Wiedniem.

Stas zwiłaj się zwąno na wszystkie strony. Oglądał skrowe sukno, przyniesione z kościola, i palące cygare, co było rzadkim u niego wypadkiem, pomrukiwał przez zęby melodie z „Krakowiaków i Górali.” Kochany kolega nienawidził wszystko, co tylko miało nazwę tytoniu, ale po ładnym ucytu alkoholu, zapalał zawsze cygare, które więcej niż paląc, niż paląc, w ten czas każdy mu ustępował z drogi, bo w niebezpiecznym stanie stawał się bardzo wojowniczym, sam nawet ostrzegał przed sobą, powtarzając wszem wobec:

— Z drogi, ci mi, smarkaczu, Barabasz, bo Stas cygar kurzy!

Znam używanie naszego Stasia, rzucivsz się zaledwie okiem na scenę, udałem się do

garderoby, gdzie koledy zajęli się już charakteryzacją i ubieraniem.

Wybiła nareszcie godzina siódma, godzina rozpoczęcia widowiska. Muzyka miejscowa, złożona z pięciu żydków, grywających przy akompaniamencie „resztków i cymbałków”, udeła skozonego mazura, zakrawającego tempem na strausowskiego walcę, szychkonogi ańszers popalał lampy w sali, i publiczność tłumnie pocięła zapelniać krzesła i miejsca stojące. Stas nasz znał gusta i usposobienie publiczności i wiedział czem jej przemówić do przekonania.

Sala zapelnia się szalenie, nie było wolnego krzesła, parter nabit, ze szpilki by nie wetknął, a przy kasie ścisł i gwałt niesłychany. Proszą, krzyczą, wymyślają, każdy chce być w teatrze, a w sali nie ma już miejsca. Izraelci, którzy zazwyczaj rzadko albo wcale nigdy nie uczęszczają do teatru, dostarczyli dziś liczny kontyngens, ścigał ich Mojżesz z przykazaniem.

Widowisko rozpoczęło się bukiem dramatyicznym, który się kleił jako tako w znośną całość, a miejscami grzmiące wywoływał nawet oklaski. Nastąpiła uwertura do „Krakowiaków”. Orkiestra nasza czyniła co mogła, żeby zespścić ten nigdy nie starzejący się utwór, tak mile przemawiający do serca słuchaczy. Głóne cymbały niewprawna uderzane ręką wiodły prym przed innymi instrumentami i poniekaż na kart zasługi można im było policyzić, że brzącącym swym głosem zagluszają fałszywe tony ulatmające się z przegranych skrzypek. O lepsze z cymbałkami gonił basista hucząc nielitościwie jedną i tą samą nutę, od czasu do czasu przekrzykiwał towarzyszy klarnet przedęty, i tak kolejno pojedyncze instrumenty wyrywały sobie przodownictwo w tym kole koncertu. Kurtyna poszła w górę i po sali rozległy się skrzeczące tony naszej prymadony operowej a zarazem pierwszej bohaterki dramatycznej na osobie praekwifli czterdziestoletniej pani dyrektorowej. Miejscami śpiewaczka wyprzedzała orkiestrę, to znnowu orkiestra uciekała przed pogonią śpiewa bez taktu, ale przy końcu duetu nareszcie obje zaleziły się razem i szczęśliwie dopłynęli do przystanku. Wszedł na scenę Bryndus, którego „wabił” beneficjent. Pełnym i czystym głosem odpowiadał dwat a Basia, za co publiczność odtańczyła go gromotem oklasków, żądając powtórzenia.

Stas odchrząknął i zaczął śpiewać da capo, ale pani dyrektorowej wyszedł zapał głosu; kilka razy próbowała uderzyć w właściwy ton, widząc atoli, że usiłowania jej daremne z założeniami najspokojniej na pierśi rękomą przystuchiwala się duetowi odpiewanemu przez samego Bryndusa. Dotychczas sło jako wszystko i chociaż śpiew rwał się miejscami, to jednak publiczność nie zbyt wymagająca nie gorszyła się bardzo i z poblazaniem przystuchiwala się dźwiękom melodyj narodowych. Po skończonym ducie następuje djalog, niestety, wierszowany, a nasz Stas wrog uczenia się wszelkich ról, specjalny czuł wstręt do poezji. Jak też zaczął pływac to rymem to prozą, uzupełniając niedostyżane z budki suflerskiej wyrazy własnymi słowy, zaplatał się biedaczysko fatalnie; sufler zgubił się w egzemplarzu i zamknął zupełnie, Basia skonfundowana nie odzywała się ani słowem i na biednego Stasia spał całę ciężar wyprawdzenia dalszej akcji na dobrą drogę. Krzakał i sapał, wymachiwał rękami na wszystkie strony czekając jak zbawienia, chociażby jednego wyrazu z budki suflerskiej, ale czekał nadaremnie. Sufler raz się zgubiłszy nie umiał uchwycić wątku akcji i tylko niemiemi robił anaki, że nie wie co dalej czynić. W fatalnym tem położeniu poskoczył dyrektor w kulise i z pamięci poddał Stasiowi pierwszy wiersz jego cwostryj; na nieszczęście Stas nie zrozumiał o co chodzi, ofuknął więc dyrektora półgłosem. „Już ci mi to powiadałem!” a zwróciwszy się do suflera zszepnął, głosem dosłyszczanym przez bliżej siedzącą publiczność:

— Dalej ci mi, osie, barabasz! już skończyłem!

Publiczność na to dietum wybuchła homerycznym śmiechem i dłuży czas nie mogła się uspokoić, ale to chwilowe zamieszanie uratowało sytuację. Sufler spokojnie rzucił okiem po egzemplarzu i pełnym głosem poddał Stasiowi słowa następnej kwestji. Chropawo wprawdzie, ale przecież jako tako dowlókł się akt do końca, a ze wrażeń zatarł rzeżki Krakowiak i poważny polonez misternie prowadzony przez dyrektora.

— Coś pan zrobił, do trzysta diabłów? — rzucił się dyrektor po zapadnięciu kurtyny do Stasia.

— Cóż ci mi zrobitem? — odpowiedział z gadenięty z anielskim spokojem.

— Jak pan gadał?

— Jakże miałem gadać?

— Toż pan pódles jak Piekarski na mekach, a to wiersz mościł Panie, wiersz!

— Także coś! wiersz, wiersz! a gdzie to dyrektor sztyłał Górala mówiącego wierszem?

Wszystcy obecni parsknęli na podobne usprawiedliwienie, sam dyrektor mimo świętego oburzenia nie umiał się powstrzymać, i spojrzawszy na Stasia, najniebezpieczniejszą strojącego minę, aż się spłakał ze śmiechu.

— Niech pana djabli wezmą z pańska filozofja! — zakończył dyrektor rozmowę.

Po Krakowiakach przyszła kolej na obrazy, których układem zajął się sam beneficjent przed stawiając w własnej osobie postacie wymienione.

Scenę oświetlono do około czarnem smuknem, na środku ustawiono tekturowego konia, którego Stas po południu przybił na łąty, na scenie leżał trzech statystów, ubranych w białe płócienne zawoje, i odkrytych białymi prześcierańkami, a Stas ubierał się tymczasem w tekturowy hełm i panterę. Twarz pobiełł zupełnie, włożył na głowę białą perukę, nalepił białe włosy i naciągawszy białe bawełniane rękawiczki, dosiadł rumaka. Sie dążącego na koniu osłonięto prześcierańkami, spadającym z ramion w malowniczych fałdach i zapihawizy z obu stron sceny w pierwszych kuliskach bengalskie ognie, odsłonięto kurtynę.

Patrzając na te wszystkie przygotowania, na te tektury i prześcierańka, byłem pewny, że pomysł genialnego Stasia zrobi olbrzymie fiasco, tymczasem zawiody mnie spostrzeżenia. Publiczność powitała obraz prześcierańkami oklaskami i kurtyna kilkakrotnie podnosiła się w górę, odsłaniając oku postacie, ludzko podobne do figur kutech w kamieniu. W samej rzeczy kontury tych białych postaci ślicznie odbijały na czarnem tle osłaniającem scenę, a niepewny i miło biały kolor bengalskiego ognia podnosił plastykę całości.

Drugim z rzędu obrazem był pomnik w kaplicy Potockich na Wawelu, duża Thorwaldsona. Obraz ten również się powiódł, publiczność grzmiąciami oklaskami powitała tablern.

Trzeci raz poszła kurtyna w górę i na białej

scenie ukazała się postać Mojżesza w całym majestacie.

Długa biała broda spływała na pierś proka, faldzista biała suknia udeżyła się w malowniczą drapeję, a nad mleczną białością głową błyszczał w półkolu złoty promień aureoli. Jedną ręką wsparty o szczyt skłoty trzymał Stas w drugiej tablicę dziesięciu przykazań.

O ile podługajacimi były pierwsze dwa obrazy, o tyle silniejszy jeszcze wrazenie uczynił Mojżesz majestatyczny powaga i prawdziwie posagowym układem. Wszystko byłoby się skończyło ku ogólnemu zadowoleniu, gdyby nie przypadek, niezaczający na pozór, a jednak w skutkach fatalny.

Skala, na której stał Mojżesz, była ułożona z kilkunastu pak różnej wielkości, niedokładnie na sobie napiętrzonych, a odkryte prześcierańkami paki te, wystające konczynami, doskonale nasładowały nielifornności góry.

Na górnej pace stał Stas i musiał się spokojnie bardzo zachować, żeby nie stracić równowagi, albo ciężarem własnym nie przechrębił się w żadną stronę; inaczey mogły się paki łatwo rozsunąć i zszapać w jedną masę, grzebiąc pod sobą Mojżesza. Szczęśliwie wywindował się jednak Stas na górę i pewną już nogą stanął na szczytce tak, że nie było obawy katastrofy, gdy nagle dyrektor, który podziwiał dwa poprzednie obrazy, i sali zauważył, iż ogień bengalski oświeca postacie zaledwie do połowy, a ramiona i głowa giną w półcieniu. Aby podnieść efekt całości, chciał on więc i z góry obraz oświecić.

Teatr nasz mieścił się w nowo zbudowanej dwupiętrowej kamienicy, wewnątrz nieskończonej i niepoprzedzielonej ani ścianami, ani sufitami. Sala sięgała szczytu dachu i tylko poprzeczne belki, na których z czasem miała spocząć podłoga drugiego piętra, unosiły się nad głowami publiczności i nad sceną.

Otóż i nad skalą, ustawioną dla Mojżesza, ciągnął się taki belek. Skorzystał z tej sytuacji dyrektor i wetknąłwszy żydkowi rekwizytorowi do każdej ręki po jednym dwuramiennym kandelabrze, kazał mu się wywindować na belek, aby wstał nad czterema świecami rozjaśnił głowę Stasia.

Żydek wdrając się na wagi belek, przytknę-

moskaloflow, boicie w podobnym polozeniu. Tamtych oczy sa zwronecne na wschod, wasze na zachod.

Z Rosji wiaz smutne wieści nadechodza. Na Podolu rosyjskim agitacja przeciw Polakom i zydom jest wzmagana. Miedzy chlopistwem rozpuzszono wieść, ze car dla tego dotychczas nie ukoronowal sie w Moskwie, bo sie dotychczas nie zdecydowal na wyrzucenie Polakow i wypędzenie zydzow...

W Kamieniu podolskim, gruchnela zeszlego tygodnia wieść, jakoby nihilisci porzeberiani w mundurach polojantow, czy wojkowych, po miescie sie uwijali. I uwiersono. Zydzow tamtejszych panika ogarnela. Zaden z nich nie wazył sie wiewozem z domu wychylić. Instruje to najliepiej anarchiczny stan obecny w Rosji, gdzie nawet w strozach bezpieczenstwa ukrytych opryszkow widza. Jak zaś zydom w ogole obecnie złe w Rosji, swiadczy to, ze przed kilkoma dniami zydzi w caracie postanowili przez 3 doby postec. Przypomina to czasy Mardocheusza i Hamana, kiedy zydzi bezbronni na ucisk, tylko łzy i modly mieli.

Na granicy coraz wiecej wojska przybywa. Straz graniczne znacznie zostaly wzmocnione. W „czerdakach“ granicznych, gdzie dotychczas najwiecej po 5 zolnierzy bylo, jest obecnie 20 i wiecej. Oprócz tego znajduja sie teraz w miasteczkach granicznych znaczne zalogi.

RADA PAŃSTWA.

Telegram „Ds. Pols.“

Wiedni 15. lutego. W motywach do taffy celnej, przedložonej Izbie deputowanych, powiedzialo: Stoiny dziś na tym samym punkcie, jak w r. 1878, t. j. w obec konieczności zrewidowania taffy naszej w sposob autonomiczny. Odtąd sytuacja sie wyjasnila, nadzieja, ze przez okazany w projekcie wzgled dla zagranicy, wywołamy podobne uwaglednienie naszych interesow jest uchylona. Musimy obecnie uczynić to, czego w r. 1878 zamierzano. Minister finansow przedložyl wniosek o tymczasowych dodatkach do opłat celnych niektórych przedmiotow.

Wiedni 15. lutego. (Posiedzenie Izby polow). Podczas rozprawy budzetowej wystapil Taaffe przeciw niektórym twierdzeniom mowcow opozycyjnych. Odpowiedział na interpelacje w sprawie akcesow w Czechach zasadzala sie na wyrokach sadu i sprawozdaniach wladz. Rząd dzady do porozumienia i zgody nie za pomoca rozdianu skrajnych zywiolow, lecz za pomoca zjednoczenia. Lewica nie wierzy sama twierdzeniu swemu, iż rząd obecny chce, aby Austria nie byla państwem niemieckim, gdyż Austria jest państwem jednoscianym w sobie wszystkie równoprawione narody, których prawa ograniczone sa tylko o tyle, o ile to jest koniecznem dla wspólne go pożytku. Nie jest rzecza sprawiedliwa, panujace rzekomo w Czechach rozgorzycenie przypisywać tylko obecnemu rządowi. Stosunki te sa owsem skutkiem wielu rzeczy, które zaszly przedtem. Powiedziano, ze członkowie lewicy musza odrzucic budzet, jako Niemcy i jako Austriacy. Minister przypuszcza, ze tylko jako Niemcy, ale w żaden sposob jako Austriacy. Taaffe zaprzecza jakoby rząd przez wieceksob lub czesc jej byl udreczany; jemu przynajmniej nie o tem wiadomosc. W koncu mowca stanowczo występuje przeciw twierdzeniu, jakoby sie ukrywaly poza korone. Staje on przeciwnie, jezeli tego potrzeba, przed koronę, aby zastepowac i bronieć praw jej przeciw każdemu do ostatniej krwi kropli.

Minister finansow odpowiadajac w Izbie na zarzuty mowcow z opozycji, oswiadczył, ze glównym celem rządu jest usuniecie deficytu, a do tego celu najpraktyczniejsem jest zaprowadzenie posrednich podatkow, gdyż nad reforma bezposrednich z powodu trudności sprawy pracuja już od r. 1861. Na frazes o nauce i drugach, odpowiada minister, ze przyjal on od poprzednikow dlugi bez nauty. Rzeczywiste powodzenie jest po stronie wieceksosci, która w krótkim przeciągu czasu uchwalała ustawy, podwyższyla dochody

nau i rozparzysz sie lokciami na kolanach dla równowagi, trzymaj w obu rekach kandelabry. Niewygodna pozycja jednak nie pozwalala mu trzymac swiec całkiem prosto, kandelabry drzaly w rekach, a topiaca sie stearyna sciekala ze swiece prosto Stasiowi na rękę, w którą trzymal tablice z przykazaniami. Goraca stearyna parzyła mu dloni — godność przedstawianej postaci i obawa przed niezdolnoscia góry, nie pozwalala mu sie ruszyc. Stearyna wiaz jednak kapie, wiec zniecierpliwiony Stas wzajemnie adzywa sie do zawieszonoego nad jego glowa zydzka: — Idz do piekła! — Idz do piekła!

Zydek nie rozumie o co chodzi, zreszta wyzsza wladza kazala, ustapic nie wolno, nachyla sie wiec ku Stasiowi i odpowiada: — Pan dyrektor kazal! — Idz do piekła! — powtórzył Stas. — Pan dyrektor kazal! — odpowiedzial zydek powtornie. — Idz mi fajdaku! Barabaszu!... — syknel Stas, bo w tej chwili swieza kropka stearyny spadła na poparzona już rękę.

Tego bylo za wiele dobrodusznemu zydkowi. Z calym oburzeniem na obelge, wyrzadzona mu niepochlebnyim epitetem, sadzac ze Stas nie slyszyc go, pelnym glosem huknel z gory: — Pan dyrektor kazal!

Publicznosc w smiech; Stas wsciekly i rozszarty podniósł rękę z tablica i chciał widocznie uderzyc zydzka, gdy ten, unikajac ciowek, rzucil sie w tył, stracil równowage i jak worenk plwyl spadł na Mojżesza. Stas przewraca sie również, a pani rozsuwajac sie z loskotem, grzebiac pod soba Mojżesza i zuchwalego zydwina, który bez wagaia na powage i swiętosc osoby proroka, bierze sie do Stasia za bary i po zapadnieciu kurtyzy jennu tarza sie z nim pomiedzy pakami.

Rozmawiane to intermezzo pobudziło publiczność do wielkiego śmiechu, a w dlugie lata potem slyszalem, jak powtarzano w miasteczku tę pamietna awantura, która do dziś dnia jeszcze żyje w pamieci współczesnych.

państwa. Na zarzut, co do pozwolenia zakładow kredytowemu ziemskiemu na pożyczkę premiovą dla gmin, odpowiada minister, ze statuta tego zakladu (Bodenkreditanstalt), potwierdzone przez ministra Lasser'a, uprawniajdo do wydawania listow premiovych. Co sie tyaczy banku dla krajow, wskazuje minister na państwowe-finansowe i państwowe-polityczne motywa zawartego układu i uskarza sie na ciągla walkę i ubliżajace twierdzenia, w skutek czego porozumienie staje sie niemożliwym. Należy nie tylko żadać od drugiej strony dobrych chęci, ale i samemu trzeba by okazac. Rząd pragnie być i będzie wiernym konstytucji i może spełnić swoje obowiązki tylko przy poparciu Izby obu, a nie ustąpi z miejsca, pomimo gwałtownej i niesprawiedliwej opozycji. Nie jako minister, ale jako deputowany radzi opozycji, aby zdobyła sobie szersze zapotrzebowanie. Lepiej bylo uchwalac ustawy celem zatwienia kwestji socjalnej dla ocalenia cywilizacji.

Po mowie ministra sprawiedliwosci zabral glos Czartoryski, który dowodzil, ze wieceksob połączyla sie celem ochrony swoich praw, i dlatego je wieceksob popiera. Następnie Plener w dlugiej mowie występuje przeciw polityce rządu i zwraca sie przedewszystkiem przeciw ministrowi finansow. Dalej mowil Fanderlik, który zwrócił sie przeciw wywodom mowcow z lewicy. Po tej mowie zamknieto rozprawy generalne. Mowcami generalnymi wybrani Herbst i Rieger. Następne posiedzenie jutro.

ZIEMIE POLSKIE.

Wilno 13. lutego. Podajemy poniżej ciekawą statystyczną wiadomość z gazety Nowoje Wremia, do której piszą z Mińska gubernialnego: że w roku zeszłym w dziesięciu powiatach gub. Mińskiej nabyta została własność ziemska przez osoby pochodzenia rosyjskiego, tak przez licytacje jak i z wolnej ręki, w ilości 39.815 dziesiąt. Największą przestrzeń ziemi nabyto w powiatach: Bobrujskim 8.402 dziesiąt.; w Mińskim 9.098 dziesiąt.; w Stuckim 7.038 dziesiąt.; w Borysowskim 4.302 dziesiąt.; w Ihumenskim 5.280 dziesiąt.; najmniejszą zaś ilość w powiatach: Rzeszczyckim 800 dziesiąt.; w Mozyrskim 2.000 dziesiąt.; w Nowogrodzkim 3.012 i nakoniec w Pińskim 2.183 dziesiąt. Zatem w gubernji liczą właścicieli rosyjskiego pochodzenia 3.066 z ilością 2.536 majątków i 1.903.721 dziesiąt.; polskiego zaś pochodzenia 750 z ilością 3.745 majątków i 2.640.672 dziesiąt. Cyfry powyższe dowodzą, że ogólna liczba ziemi nabytej przez Rosjan w gub. Mińskiej, w stosunku do roku zeszłego zwiększyła sie o 27.127 dziesiąt., a także liczba osób rosyjskiego pochodzenia o 121. To zwiększenie w pierwszym wypadku szczególniej daje sie postrzegać w powiatach Borysowskim, Mińskim i Pińskim.

Dziennik Pomanski odbiera następujace wiadomości:

Prócz łahczyńskiej sprawy w pińskim powiecie były dwie inne, zupełnie tej samej natury, tj. mieszczan nobelskich i herodenskich. Obie swiezo zostaly też na korzyść poszkodowanych zdecydowane. Różnica zachodzi tylko w tem, że ani Nobelianie, ani Herodency przeciwko kadukowemu odebraniu im gruntow i zasiewu nie stawili czynnego oporu i zatem bezprawie, jakiego wzgledem nich się dopuszczono, nie nabralo tak wielkiego rozgłosu, jakkolwiek prawa ich do gruntow przez nich posiadanych, na lepszych jeszcze, jeśli tak powiedzieć można, opierały się podstawach niż łahczan. Wę władaniu zaś Herodenskich były daleko znaczniejsze obszary, bo aż 18.000 morgow litewskich, tj. prawie 12 tysięcy hektarów wynoszące. Znaczniejsza część gruntow nobelskich nadana była mieszczanom przez Albrechta Radziwiła w 1686 roku. Przywilej nadawczy, zwiniający ich przytem od wszelkich powinności, naprawy drog, mostow i zamku, z opłatą 3 kóp groszy od każdej włóki, potwierdzony zostal w 1650 roku 15. grudnia przez Jana Kazimierza w Warszawie. Mniejsza zaś część, a mianowicie jezioro, młyn i karczme, kupili od Repnina już po ostatnim rozbiore kraju. Przy tej części ich pozostawiono, z reszty zaś w 1870 roku uformowano dwie fermi i oddano mniejszą 1500 morgow jenerałowi Belgardowi, większą 3800 morgow, jakiemuś Nienarokowowi. Ci panowie, pomimo, iż warunki przez rząd przy nadaniu nowonabytym postawione surowo tego wzbraniały, obie fermi wydzierżawili żydom, ma sie rozumieć, pod firmą trześciaku (*). Całego tego szelmostwa, bo na to inne nazwy nie ma, dopuszczono się za gubernatorstwa Tokarewa w 1870 roku, naturalnie przy postużyto za precedens do grabieży łahczyńskiej. (Tokarewowi przyznano grunta łahczyńskie dopiero w 1874 r.).

KRONIKA.

Lwów, 16. lutego. Wiadomosci osobiste. Metropolita czerniowiecki, ks. Sylwester Andriewicz, powrócił po dlugim pobycie we Wiedniu, do swej siedziby.

Bal Mielkiewiczowski, który odbył sie dzisiaj w salach kasyna miejskiego, przyniósł do godziny 12. w południe około 1000 złr. czystego dochodu. Kasa otwartą będzie w hotelu Żorża do godziny 9. wieczorem, a w kasynie miejskiem do północy.

Niebezpieczna zabawka. Wczoraj strzelono siekamićmi do okien kancelarji Towarzystwa gospodarskiego w Zakładzie im. Ossolińskich. Strzał wytkuł szybę, lecz szczęściem nie ranił nikogo. Pocielk przelał tylko tuż obok siedzącego przy biurku pana Z., pochodząc, jak się zdaje, z przeciwległych okien z kamienicy kościeca Sapiehy. Była to zapewne jakaś zabawka, bo niepodobna przecie przypuszczać zamachu na czyniełkiewiczki żywioł, ale w każdym razie zabawka arcynieładna i nieostrożna, mogąc mieć smutne następstwa.

Reduta Harmonji, ostatnia w tym roku, odbędzie sie, jak już donosiśmy, w obu salach teatralnych w niedziele 19. bm. Popyt o loże i miejsca w amfiteatrze jest dość znaczny, uwiadamy zatem publiczność, ze biletow amfiteatralnych na niedzielną redutę dostać można w kasie teatralnej.

Zarząd chóru damskiego jakoteż męskiego Towarzystwa muzycznego zaprasza szan. członków na próbe nadzwyczajną, która sie odbędzie w piątek 17. lutego o godzinie 7. wieczór.

Podsięgowanie. Zarząd Towarzystwa politechnicznego darowal dla ok. szkoły politechnicznej 16 okazow kamieni budowlanych, za który to dar rektorat tej szkoły wyraża Zarządowi publiczne podziękowanie.

Polskie Towarzystwo bratniej pomocy w Czerniowiecach ogłasza sprawozdanie z czynności za rok 1881. Sprawozdanie to wykazuje znaczny rozwój towarzystwa pod każdym wzgledem. Majątek powiększył sie w tym czasie o 1255 złr. 30 ct. Biblioteka liczy obecnie 1140 tomow; z dubletow i dzieleł ludowych ofiarowano 90 dla czytelnii szlaskich, 208 dla czytelnii założonej niedawno w Waszkowcach. Członkowie liczą towarzystwo 305.

Rawiza odbyla sie w Kozarach (pow. zbaraski) w włóscianina Tymka Kyryluka. Przy poszukiwaniach był obecny sam starosta zbaraski.

Wypadek. Wczoraj na ulicy Zielonej przejechał wóz, nalożony drezewem, Ewę Molitaryńską, z Zubrzy, leżącą lat 18. Nieszczęśliwa ma dwie nogi złamane. Poszukiwania winnego zarządzone.

Zwłoki nowonarodzonego dziecięcia znaleziono wczoraj porzucone przy ulicy Kalezkiej, za parkanem realności pod 11.

Wykaz inspekcji e. k. dyrekcji poliej z dnia 15. lutego. Skradziono gospodarzowi J. L. z Nawarji parę koni, kaszanow, z wozem, a pan J. A. z wozu futro lisie z kolnierzem skankowym, o czarnem sukniemem pokryciu. — Straż policyjna aresztowala Karola Wolfa, bylego konduktora tramwajowego, z skradzionym garniturem kamgarowym, Leona Kohna, z powodu podejrzanego sprzedawania srebrnego zegarka cylindra, a M. Sch. z powodu podejrzanego sprzedawania trzech kul bilardowych. — Złożono w policji znaleziony naszyjnik damski, pugilares z biletom na prenumeratę Gazety Lwowskiej na imię Samuela Kwaśnickiego.

Warszawa 14. lutego. Wczoraj przedstawiono na scenie teatru Rozmaitości komedje Zofji Melleroej: „Dwie miary“. Sztuka ta nie nowa wprawdzie, bo grana juz na innych scenach, lecz zawsze swiezo, czego najlepszym dowodem powodzenie, jakiego doznala. Jeżeli sztuka ta, grana gdzieindziej, zyskala uznanie, to tem swietniejszym bylo ono na scenie warszawskiej. Przyczylnie do tego doskonale odegranie tak poszczegolnych roli, jak i scen zbiorowych. Role kobiece, wymagajace niezmiernie subtelnej gry, doskonalego cieniowania uczuci i szermierki slow, objety panie: Lidde i Lebrunowa. Pierwsza z nich trzeba przyznać, że grała przedziwnie. W grze jej, jak zawsze, podziwialymy do doskonałości doprowadzoną finecję kobiecą, której pozazdrościć może pani Lidde każda artystyka. W grze jej podnieśli musimy doskonałą harmonję calosci, do której przyczynila się zawsze najgustowniejsza toaletka, stanowiąca często połowę gry w sztukach salonowych. Z mężczyzn pierwszeństwo należy się przyznać p. Tatarakiewiczowi.

Kilko artystow malarzy, literatów i zwolenników sztuki powzielo myśl uczczenia trzydziestoleciej działalności naszego karykaturzysty, Franciszka Kozłowskiego, składkową biesiadą, która odbędzie sie dnia 18. marca w salach resursy kupieckiej.

Poznań 14. lutego. Pan Napoleon Kościuszka Żaba, znany nasz podróznik, przybył wczoraj do naszego miasta. Będzie tu miał niebawem kilka odczytow o swoich podrózach po Ameryce, Nowej Zelandji i Australji.

W niedziele przejeżdżalo tu 20 osób, które udawaly sie do Ameryki. Byli to znów sami tylko Polacy.

Petersburg 11. lutego. Juźnyj Kraj odnalazł gdzieś w charkowskich archiwach nieopublikowaną humoru korespondencję, dotyczącą przeniewierstwa, którego rzekomo stał sie miała winna małzonka niejakiego porucznika P., konsystującą owo czasu w Charzkowie. Historję tę opowiada Juźnyj Kraj w sposób następujący:

„Porucznik P. ożeniony z osobą wykształconą a niezamożną, otrzymał rozkaz wyjazdu ze swoimi bataljonem do jednego z dalszych powiatow gubernji. Wkrótce po opuszczeniu domu, otrzymuje młody małżonek od swej żony list, zawierajacy następujace wyrazy:

„List twój, mój najdroższy, zastal mnie w objęciach Morfeusza, któremu powięciłem teraz więcej czasu niż przy tobie, oddajac sie słodkim snom i marzeniom.“

Oburzony niedogodziwością swej żony i Morfeusza, zażroźny porucznik pokazal list żony swemu dowódcy. Ten w dowód współczucia wysłał niezwłocznie odeszwe do policji, aby wyszukała Morfeusza, dowiedziala sie gdzie mieszka, czem sie trudni itd. Wkrótce policja odpowiedzila, ze ani teraz, ani przedtem nie mieszkal w Charzkowie żaden Morfeusz. Nie mogąc pojąc tak szczególnej konjunktury wypadkow, obrabony nie na żarty porucznik P., skarży sie przed władzą wyższą, i żąda jej pomocy i rozwoodu. Władza przeczytawazy list, atanowilacy „corpus delicti“, odgadła jego znaczenie, i tu konczy sie tragikomedja, której ostatni epizod stanowi odeszwa do policji: „Aby zaprzestala poszukiwań osoby niejakiego p. Morfeusza, albowiem tenże okazał sie być osobistością ujoną, jako istota należąca do mitologii greckiej.“

Szalona gra. Terminatorzy bronzowniczy, Julian D. i Aleksander B., obaj 19-letni, pracowali wspólnie w zakładzie pana F., w domu 1. 17 przy ulicy Długiej w Warszawie. Zyli ze sobą dobrane i zabawiali sie czesto razem. W tych dniach po skonczeniu roboty w warsztacie, rozpoczeli grę w karty. Jako stawka gry, stanęła szklanka witryloleju. Kto przegrał trzy razy z rzędu, ten wityriolej był wypyle. Gra rozpoczela sie. Po kilku wahanich losu nakoniec, trzy partie z rzędu przegral Julian D. Spelnili on na natychmiast warunek gry i wypyl trujacy płyn. W kilka minut nieszczęśliwy w okropnych boleściach wyznal ducha.

Wybór kon. W miasteczku Janowie, niedaleko Kowna, odbyło sie znów arcyciekawe, godne zaznaczenia widowisko. Na rynku janowskim zgromadzilo sie mnóstwo buriaków, staroobrazowców obojej płci. Celem tego licznego zebrania był wybór żon przez młodzież mezką. Dziewczeta zajely miejsce po jednej stronie. Skoro która z nich została wybrana, rozpoczynala sie pomydły jej rodzicom a kandydatowi na meza ożywiona umowa o warunki. Po zawarciu umowy następują zarazy zaręczyny, po których niebawem małżenstwo przychodzi do skutku. Na ostatnim jarmarku janowskim zalczylo sie w ten oryginalny sposob kilkadziesiat par. Korespondent Gas. Warszawska zapewnia, iż nie ma prawie wypadku, aby dziewczyna, na którą padł wybór, stawiła jakie przeszkody. Podobno kobiety buriaków sa bardzo przesteczne meczyzynom.

Bankrutwo teatru. Dyrektor wiedeńskiego Karlteatru, p. Towela, ustapil z dyrekcji, nie mogąc

jez dla braku funduszw dalej prowadzić. Rzecz ta byla do przewidzenia. Publicznosc tak rzadko odwiedzala w ostatnich czasach teatr, ze kasa coraz wiecek okazywala pustki. Dalza walka byla dla przedsiębiorcy niemożliwa. Artysty udali sie do namiestnika z prośba, ażeby im pozwolono grać aż do maja na dzialy. Cały personal gdził sie na ten projekt, a w jego imieniu występną: Blasel, Brandl i Benedix.

Dobre informacje. La ilustracion española americana, podajac opis katastrofy swiętokrzyskiej, objaśnia, że jej sprawcami byli zydzi, a ludność warszawska, mszczac sie swej krzywdy, podpalila (?) i zrabowala wszystkie domy przez izraelitow zamieszkałe.

Kobieta lordem. W Anglii wiele rozgłosu narobilą sprawa panny Mary Fearnoux, którą stawiono przed sadem w Birmingham. Oskarżono ją, iż w meżkim przebraniu wyduzila, jako mniemany lord Artur Pelham, przeszło 7000 funtow sterlingow. Rola mezka szla jej jak z patka, a złudzenie dochodzilo do tego stopnia, że wiele kobiet zachochoło w młodym lordzie. Lord bawil sie w zdobywec serc niewiestic. Jedna z pań zakochanych, dowiedziawszy sie o mistyfikacji, dostala aż pomieszania zmyslow.

Do Ameryki wyemigrowalo w ubiegłym roku z komitatu spiskiego 1627 osób. Sadzac ze zgłoszeli o paszportu, spodziejajac sie w roku bieżącym jeszcze wiecek emigracji.

Tachniz, znany wydawca powiesci tłumaczonych na angielskie, którego zbiór dorósł do 2000 tomow, zrobil prawdziwie wspanialy podarunek wszystkim współpracownikom tegoż zboru. Na gwiazdkę bowiem nadesalł każdemu z autorow dwutysetyczny ten zbiór w ozdobnej oprawie.

Notatki artystyczne, literackie i naukowe.

Teatr. Dziś we czwartek dnia 16. lutego „Kadet okrotwoy“, opera komiczna w 3 aktach F. Zella, przekład B. Czerwińskiego, muzyka R. Gendé.

Na benefis reżysera naszego dramatu, p. Aleksandra Podwyszyńskiego, przedstawioną zostanie jutro po raz pierwszy komedja p. Adolfa Abrahamowicza, napisana wspólnie z beneficjentem, p. t. „Stare Gogi“. W sztuce tej, z grzesności dla beneficjanta, wystąpi pan German. Na przedstawienie to wysprzedane są już wszystkie loze i jest wiecek jak pewne, ze benefis ten będzie jednym z najwiecek w sezonie.

„Rocznica pedagogicznego“, tom I, wydany nakładem Gebethnera i Wolfa, wyszedł z druku i zycielwie przyjętym został przez czytającą publiczność, nauczycieli i prasę. Zachęci ten przychylnym przyjęciem i przedwładaniem, że wydawnictwo nasze bezużytecznem nie jest, mamy zamiar prowadzić je w dalszym ciągu, przy pomocy dawniejszych i nowych współpracownikow. Zyczeniem naszym, aby z każdym rokiem była treść „Rocznika“ obszarsza i dokładniejsza dawała obraz naszej pracy na polu wychowawczem.

Uwiadamiając o tem, redakcja prosi najuprzejmiej o łaskawe nadsyłanie kniazek do oceny i wiadomości o szkołach, według wskazówek i wzorow, znajdujących sie w I. tomie „Rocznika pedagogicznego“ i poleca łaskawym wzgledem wydawnictwo swoje.

S. Dickstein.

Adres redakcji: Gebethner i Wolf, Warszawa.

Sprawy pedagogiczne coraz wiecek zaczynajac zajmowad opinie publiczną. Powstalo w Warszawie pismo specjalnie pedagogi poświęcone, a obok tego wydawcy Gebethner i Wolf wydawal poczel „Rocznik pedagogiczny“. Przed miesiacem ukazal sie I. tom pod redakcją p. S. Dicksteina. Duży tom w 80c z 26 arkuszy złożony, zawiera następujace dzialy: 1) Rozprawy pedagogiczno-naukowe. 2) Rozbiory i sprawozdania. 3) Przegląd sprawozdań i programow szkolnych. 4) Wiadomości statystyczne. 5) Rozmaitości. 6) Bibliografia polska i zagraniczna. Rozprawki jest 5: Adolfa Dygasińskiego: O naucej poglądowem w szkole elementarnej; Samuela Dicksteina: Kilka uwag nad programem matematyki w klasach niższych szkół gimnazjalnych i realnych; Jana Amborskiego: Słowo o naucej jazyka francuskiego; Henryka Jaworskiego: Nowa pomoc naukowa w nauce rysunku uctowego; Stanisława Kramsztyka: O naucej i wykładowie fizyki w szkołach żeńskich. Praca p. Władysława Zawadzkiego: Rzut oka na dzieło lwowskiego towarzystwa pedagogicznego, zamyla te pierwszą część „Rocznika“. Część 2ga rozbiórów i sprawozdań zawiera XI. podziałkowy, obejmujacych sumienne oceny dzieł w zakresie nauczania i pedagogiki wychowujących. Podanych krytyce autorow zliczylismy okazała liczbę 127 i ten szczegół jest dostateczny, aby wykazac, jak starannie i poważnie redaktor rzecz swoja pojmuwał i wykonal. Pierwszy ten tom zaslugowałby nie na taką, jak nasza, wzmiankę bibliograficzną, ale na obszerny rozbiór, w którym zaś rasie na jak największe rozszerzenie w Galicji, której bardzo wiele miejsca poświęcono. Dziwił sie tylko należy, iż dzieło tak ważne i tak pożyteczne zaledwie 23 współpracownikow w całej Polsce znalazło.

Powyżej umieszczamy odeszwe redakcji „Rocznika pedagogicznego“.

Ruch stowarzyszeni.

Ważne zgromadzenie Stowarzyszenia młodzieży handlowej, na które dyrekcja wszystkich swolc członkow uprzejmie zaprasza, odbędzie sie w niedziele 19. bm. o godz. 4. po południu w sali Kola. Na porządku dziennym: Odczytanie protokolu z ostatniego walnego zgromadzenia. Sprawozdanie z rocznych czynności dyrekcji i z obrotu funduszw, oraz wnioski komisji rewizyjnej. Budzet na r. 1882. Zamianowanie członka honorowego. Wybór dyrekcji i wydziału.

Z IZBY SĄDOWEJ.

Lwów 15. lutego. (Shylock, ale tym razem nie żyd). Przypomną sobie czytelnicy jedną z kronik p. Lama w Ds. Polskim z r. 1880, gdzie było opowiedziane, że pewnego włóscianina według wszelkich reguł prawa i procedury sądowej, wylicytowano do szczytu, a powód do tego była jedna kronika, zajęta temuż włóscianinowi przez p. Karola Zebrowskiego, właściciela uczestku w Kniaziołuce, słynącego z pieniactwa i wyzykiwania ludu. Historję tego procesu, który w toku lat (po-czątek jego siega bowiem jeszcze roku 1869) opierał sie bezskutecznie nawet o Wiedni, o cesarza i o prokuratoręj karną — opisano narzecznie szczegółowo w jednym z lwowskich czasopism w

korespondencji z Doliny d. 14. maja r. 1881 u mieszczonem.

P. Karol Zebrowski uczul si srodze dotkniony ta korespondencją, i wytoczył proces prawowy przed trybunałem lwowskim przeciwko autorowi jej p. Janowi Brodzic Zawadzkiemu, i która odbyła sie rozprawa przed ławą przysięgłych, zdła nader fatalny wzięła obrót dla oskarżyciela. Tenże jawil sie z zastępcą dem Lubnińskim, podczas gdy oskarzony p. Zawadzki stanął z obrońcą p. Jackowskim i kilkunastu świadkami, na udowodnienie prawdziwosci szczegółow korespondencji.

Świadek Jan Schulz, kolonista, zeznal, ze chce kupic w Kniaziołuce parę gruntow banku włóscianiego, udal sie do p. Zebrowskiego, mięniącego siebie „kuratorem banku włóscianiego.“ Ten odebral od niego zadatek, a do zawarcia kontraktu odeslal Schulza do miejscowego ajenta banku. Kontrakt nie przyszedł do skutku, lecz pieniadze przepadly u Zebrowskiego.

Polakna Jacyniak zeznal, ze p. Zebrowski podmowil matęj jej Nastunje Luczyszn, aby jej odebrala kawalek gruntu zapisanego interezem. Dał nawet pomoc do tego, wysylajac swoje plugi i parobkow dla przeorania zasianej tam hreczki. Ratujacych swoje mienie zbito pod komendą pana Zebrowskiego, a następnie w drodze procesu wydarto im grunt, który nabył p. Z. za kilkanaście gld, a potem odprzel koloniscie za 70 gld. Jacyniakowie zaplacili przytem samych kosztow 24 gld.

Jan Walter zgodzil sie z panem Zebrowskim, jako „kuratorem banku włóscianiego“, o kupno pewnego gruntu za 300 gld, i dal zadatku 50 gld. Budujac na prawomocność umowy sprowadzil sie nawet na grunt. Nagle ten sam grunt sprzedano za 350 gld. jakimś Librowi Henkt, a Waltera wyrzuciono, nie zwracajac mu zadatku, i Iwan Fecynia zeznal: Pan Zebrowski ogłosil, iż ma łake na sprzedaż za 400 gld. Przy-stawil na cenę, i z polecenia p. Zebrowskiego zgłoszil sie doń za parę godzin za świadkami i pieniadzi do spisania kontraktu. Zebrowski odebral, przeliczył i schował do kieszeni 400 gld, i zabral sie niby do pisania kontraktu. Po chwili jednak przeprosil nas wszystkich obecnych, iż ma gości, i żebyśmy przyszli najazut. Przynieslmy, lecz oświadczył, że nie ma czasu, musi bowiem natychmiast wyjezdzad do Lwowa. Musielismy tedy na nową przystac zwloke. Tak powtarzalo sie kilka razy, wreszcie wyrzucil mnie za drzwi, a pieniadze do dziś dnia przepadly.

Mikoła Kaba: Pożychem od Zebrowskiego 20 gld., z których z gory odtarčil sobie 5 gld. Na zastaw dałem mu blisko morga pola z warunkiem, że jeżeli do pół roku nie zwrocie 20 gld. dlugu, pole przechodzi na własność Z. za dopłatę 15 gld. W terminie nie mogłem zwrocić. Przyszedł tedy do mnie Zebrowski i zaproponował, że mi odda grunt zastawiony, gdyż na nim ciąży dlug bankowy, ale mu za to mam oddać łake do trzech morgow zajmujacy. Mikoła przycielny przystal i dal na pismo. Zebrowski objal łake, ale gruntu pierwotnie zastawionego nie oddal, skrzywdzonego wyłajal i wyrzucil, a nawet falszwyce przysilgi w sadzie ze swoimi świadkami Wasylem Matwyszynem itp.

Iwan Prociwow: Zebrowski złapal mi w r. 1869 krowę na drodze. W skutek niewiadomości termin polityczny 8-dniowy do reklamacji krowy minäl. Sprawa tedy poszła na drogę sąadową. Zebrowski trzymal krowę moja kilka lat, doń ja i użytkowal, a naliczył sobie 400 gld. kosztow, które mu sad dolniński przyznal. Zabrano mi w skutek tego 9 sztuk bydła, zlicytowano grunt i rozbrano chałupę nad głowami, przy asystencji żandarmow, urzędnikow itp. Na skargę do N. Pana już od dwóch lat toczy sie sprawa znów w sadzie dolnińskim i nie ma rezultatu.

Kość Fedyniak zeznal: Zebrowski wyslal swoich parobkow, Matwyszyna i Senia, do mego lasu, gdzie zabrano mi dwa sagi drzewa. Na zażalenie moja, Zebrowski uniewinnil sie, ze nie o tem wie i nie przepraszal. Zaniedchałem tedy poczynic kroki sądowe. W rok później jednak Zebrowski zrobil mi prowizorium, Matwyszyn itp. zaprzysiegl, i sad dolniński oddal moį las Zebrowskiemu w posiadanie, zrobiwszy granicę przez dlugoczęść całego lasu, tak jak szeroko przy wyrębianiu tych sagow zajił. Wytoczyłem mu proces o własność, tymczasem Zebrowski wyciäl wszystkie drzewa na kawałku kwestjonowanym, i potem dobrowolnie mi oddal goły grunt. Przy tej sposobności także w gromadzkim lesie zrabal blisko 300 sagow i to mu wszystko uszło.

Powszechne oburzenie opanowalo wszystkich obecnych sluchajacych tych zeznań pod przysięgę składanych, a sam zastępa oskarżyciela, tłumaczającego sie ze wszystkich rabulistycznie, oświadczył przed trybunałem, że odstępnę swego klienta. Tak się skonczyla rozprawa swona. Popołudniu wysluchano jeszcze parę świadkow, którzy potwierdzili te zdrzewstwa i niewiści, a jeden z nich doł fact, o wprowadzeniu w bład komisji likwidacyjnej, która, gdy się Zebrowski spalil w r. 1878, zjechała była z asekuracji na otakowanie szkody. Jednem słowem, cały szereg — samych spraw kryminalnych.

Ponieważ w korespondencji wspomnianej autor napomknal, że Zebrowski jest wychowawcem akademii w Brygidkach, więc odczytano świadectwa z różnych sądow galicyjskich i okazało sie, że Zebrowski w sadzie przemyskim był dwukrotnie w śledztwie za gwałt publiczny i ciężkie uszkodzenie ciała, a trybunał karny lwowski w r. 1847 skazal go był za zbrodnie kradzieży na 1 rok, następnie, zaś w roku 1850 również za zbrodnie kradzieży na trzy lat ciężkiego więzienia.

Co pan oskarżyciel na to? — pyta przewodniczący kensyljar Sawczyński, który nawiasem mówiac, co chwila musiał w karchab wytrzymać pełną zarozumiałosci gadaliwość Zebrowskiego. — To sie mnie nie tyczy odpowiada zagadnięty z całą efronterją. — Jest dużo Zebrowskich — Ziobrowskich na swiecie — zreszta ja byłem wówczas na loice i fizyce we Lwowie (wesołocés).

— Ależ panie, registratura tutejszego sadu pisze wyraźnie: „Karol Zebrowski, obecnie właściciel realności w Kniaziołuce, 52 lat, żonaty, bezdzietny.“ Wszystko sie zgadza, choć pan wówczas był na loice. — Oskarżyciel indygnowany ubiera futro i chce się wyniosic ze sali. Sędziwoje zwracajac uwagę jego, że gdy się wyniesie, proces upadnie. Zebrowski zostaje tedy do końca, i rozszerza oskarżenie swo-

Poleca znany z taniosci i dobrego towaru
MAGAZYN DAMSKI
Kamila Strzyzowskiego

we Lwowie, ulica Halicka 1. 4.

CHUSTKI
Halki
KALOSZE rosyjskie

DEZODORYZACYJNE
GOSNETY PARYSKIE

GRZEBIENIA
Cieraski szelak

GALEJKI
Liberyjne galki

BIŻUTERIA
Bieluterie francuskiej

PASKI
Paski „ANGOT”

Tanio do sprzedania
BILARD karambolowy
ST. MARKIEWICZA

PLASTER THAPSIA
LE PERDIEL-REBULLEAU
Dla uniknięcia narzekan słusze zarzucanycy plaster...

A. MAŃKOWSKI
Lwów, ul. Halicka 1. 17/10 miasto.
Handel
Korzeni, Delikatessy, Herbaty

Dzierżawa
około 800 morgów pola ornego
w bardzo żyznej okolicy

P. Bazyli Piwczuk,
który był nauczycielem w moim zakładzie

Koncypięta
z kulecnię praktyka adwokata

Dr. L. My szkowski
1286 adwokat w Jarosławiu.

PRACOWNIA
SUKIEN DAMSKICH
SZKOŁA KROJU
MARJI KIEDŁOWEJ

Poszukuje się
do kupienia, majątek ziemski w dawnym
obwodzie Sanoickim

Do sprzedania!
Restauracja blisko Lwowa,
położona przy jednym Zakładów
krajowych

Tord-Boyaux
niszący myszki,
aszury, krety etc.

JAN KURPIEL
przy ulicy Wałowej pod
1. 3, 1-sze piętro.
Ordynuje od godziny 9, do 12.

Ekonomi.
Lesniczowie.
Ogrodnicy.

Józefa Birklego
we Lwowie, Rynek Nr. 26, I. piętro.

Do wygrania!
1. marzec
na pierwszą losu po ósmu roku 1884

główna wygrana 60.000 zł.
Do nabycia w handlu
FRYD. SCHUBUTHA I SYNA

Oslabienie miękkie, rozstrój nerwów,
utrata soków żywotnych i krwi,
grzechy młodości i rozwrażliwość.

Proszek peruwiański
Dr. Wruna,
(z ziół peruwiańskich złożony).

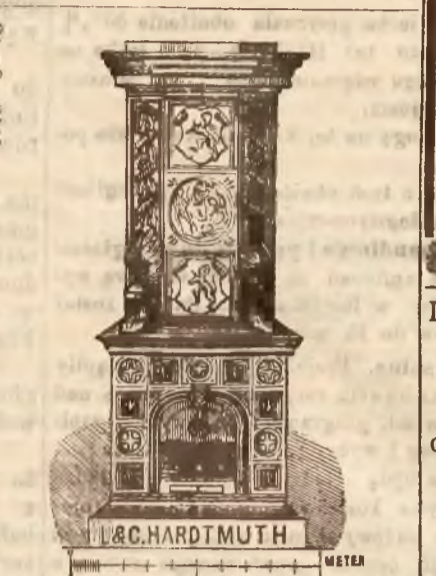
Jest do sprzedania
z wolnej ręki wieś
ZEWACZÓW

w obwodzie Kołomyjskim,
przy szosie, 2 mile drogi od
stacji kolejowej Korszów

Examinowany lesnicz.
młody, zdolny, przytem
mierniczy, doskonale chmielarz

KONKURS.
Towarzystwo rybaki w Krakowie,

poszukuje 40 do 50 zdrowych i żywych
czeczog (Acipenser ruthenus)

Nienastająca wystawa
pieców porcelanowych
we Lwowie
ulica Akademicka 1. 3.

Biuro nauczycielskie
Zuzanny Krzyżanowskiej
we Lwowie ul. Czarneckiego 1. 28.

PAPIER WILSI
Ogromne powodzenie tego środka
zależy od jego własności

S. Leszczyński
Hamburg, Respektbau Nr. 60.
Roszyła franco w paczkach
pocztowych a 5 kilo: Kawę,

PAIN-EXPELLER
Kto tego znakomitego leku ras
tylko, na przeciw dnie, reumatyzmu

Amerykańska maść gołębowa, szybko i niezawodnie
skutkująca, bezprzewidzianych skutków

Anaterynowa woda do ust
prawdziwa J. G. Peppera, powszechnie znana
jako najlepszy środek konserwacyjny

Balsam na ospy
Dziecięcy balsam, używany w Lwowie,
przy utrzymywaniu wrota, w oryginalnych fiakach

Balsam na odmrozenia
J. Peerhofera od wielu
lat używany za najdoskonalniejszy

Chiniska miedziana
najdoskonalniejsza,
pomaga przydaje, po użyciu tegoż, skóra staje się
jakakolwiek i przyjemnie pachnie

Kawa, Ryż, Oliwa,
Owoce południowe i Delikatesy.

Podpisana firma hurtowna dostarcza
franco cto, przewóz i opakowanie
na wagę netto, do każdej
stacji austro-węgierskiej:

OGŁOSZENIE.
Przy urządzie gminnym król.
wolnego miasta Stryja
opróznione są posady:

Urząd gminy król. miasta
Stryja dnia 4. lutego 1882.

ANEMIA, WYCIĄCZENIE, OSŁABIENIE NERWOWE,
CHOROBY KOBIECIE, Z NIEDOSTATEKU KRWI, WADY
SERCOWE etc. etc
Ieczą się przez użycie
ARSENIANU ZŁOTA SPOTĘGOWANEGO

Instytucie nauk. wojskowym
ul. Piękarska 1. 21
rozpoczyna się
nowy kurs do egzaminów na jednorocznych ochotników

F. KOESTLICH, dyrektor zakładu

C. k. uprzyw. galic. akcyjny
BANK HIPOTECZNY
WE LWOWIE,

Asygnaty kasowe
3% płatne w 30 dni po wypowiedzeniu.
4% „ „ 60 „ „ „ „
Wszystkie znajdujące się
w obiegu 4 1/2%.